

# **ADVIESNOTA COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS GEMEENTE TWENTERAND**

## **TER BESLUITVORMING**

### **Onderwerp:**

Bestuurlijke overeenkomst gemeenten Almelo en Twenterand over opvangplaatsen voor asielzoekers en huisvesting van vergunninghouders.

## **BESLISPUNTEN**

1. In te stemmen met de Bestuurlijke overeenkomst gemeenten Twenterand en Almelo over asiel-opvangplekken en huisvesting vergunninghouders.
2. De voorzitter van de Twentse Regietafel Asielinstroom (TRA) en de Commissaris van de Koning in Overijssel te informeren over de overeenkomst met een brief.
3. De raad te informeren over de overeenkomst met een raadsbrief.
4. Mandaat te verlenen aan de gemeentesecretaris (als ambtelijk opdrachtgever) om het addendum toegelicht in artikel 3c te ondertekenen.

## **INLEIDING**

In 2024 is de Spreidingswet ingevoerd. Deze wet heeft als doel het tekort aan opvangplekken voor asielzoekers op te lossen en de opvang beter over gemeenten te verdelen. Elke twee jaar neemt de minister van Asiel en Migratie een besluit over de verdeling van opvangplekken over de gemeenten. Om tot zo'n Verdeelbesluit te komen, heeft de minister begin dit jaar een indicatieve verdeling bekend gemaakt.

Voor Twenterand geldt voor de periode van 2027 en 2028 een indicatieve opgave van 168 opvangplekken. Er zijn in onze gemeente onvoldoende asiel-opvangplekken gerealiseerd.

Voor Almelo geldt voor de periode van 2027 en 2028 een indicatieve opgave van 299 opvangplekken. In het AZC Almelo kunnen op dit moment 398 mensen worden opgevangen. Ze voldoen daarmee ruimschoots aan de indicatieve opgave. De extra opvangcapaciteit kan in overleg met andere gemeenten worden ingezet voor andere gemeentelijke opgaven, zoals de huisvesting van vergunninghouders.

In de gemeente Twenterand zijn nog onvoldoende asiel-opvangplekken gerealiseerd. Daarom is aan Almelo voorgesteld om 60 vergunninghouders (gekoppeld aan de gemeente Almelo) uit te ruilen tegen 60 asiel-opvangplekken. Almelo heeft een achterstand in de huisvestingstaakstelling voor vergunninghouders. Daarom stellen we voor om met Almelo afspraken te maken over een uitwisseling.

Samengevat: De gemeente Twenterand huisvest 60 vergunninghouders (gezinne) die aan de gemeente Almelo zijn gekoppeld. Daarvoor stelt de gemeente Almelo 60 asiel-opvangplekken uit hun surplus beschikbaar aan de gemeente Twenterand. Deze afspraken worden vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst.

De overeenkomst wordt aangegaan voor een periode van 10 jaar na ondertekening. Elke twee jaar, in aansluiting op de cyclus van het Verdeelbesluit, worden de opgaven en mogelijkheden voor uitwisseling opnieuw beoordeeld en vastgesteld.

De afspraken hierover zijn vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst. Hieronder worden de belangrijkste onderdelen weergegeven:

1. De overeenkomst wordt aangegaan voor de periode van 10 jaar na ondertekening.
2. Elke 2 jaar (de cyclus van het Verdeelbesluit) worden de opgaven en uitruilmogelijkheden beoordeeld en opnieuw vastgesteld.
3. Voor de periode van 2027 en 2028 worden 60 vergunninghouders blijvend gehuisvest in de gemeente Twenterand. Zij gaan over met alle rechten en plichten (inburgering en begeleiding).
4. De gemeente Twenterand streeft ernaar om deze 60 vergunninghouders voor 1 juli 2027 te huisvesten.
5. De gemeente Almelo stelt 60 asiel-opvangplekken (uit hun surplus) beschikbaar aan de gemeente Twenterand. In ruil daarvoor huisvest Twenterand 60 statushouders voor Almelo.

In de prestatieafspraken met Mijande Wonen (raamovereenkomst prestatieafspraken 2025-2028) staat opgenomen dat van de vrijgekomen woningen 30% via directe bemiddeling aan bijzondere doelgroepen<sup>1</sup> toegewezen kan worden. Statushouders (vergunninghouders) worden door gemeente en woningcorporatie gezien als een bijzondere doelgroep. Voor de uitruil van de gemeentelijke opgaven hoeven daardoor geen nieuwe bestuurlijke afspraken met Mijande Wonen gemaakt te worden.

In het 1e half jaar van 2026 is 13,5% toegewezen aan bijzondere doelgroepen. Er is daardoor in de 2e helft van 2026 een ruimte van 16,5% om meer woningen toe te wijzen aan bijzondere doelgroepen, waaronder statushouders. Mijande is daarom bereid om binnen de bestaande afspraken de inspanningen te doen die nodig zijn om de extra 60 statushouders (gezinnen van 4-6 personen) te huisvesten in Twenterand. Ter informatie: in 2025 ging 3,3% van het totale woningaanbod naar statushouders (11 woningen).

## **BEOOGD EFFECT**

Door onderlinge samenwerking werken we aan goede opvang voor asielzoekers en huisvesting voor vergunninghouders.

## **ARGUMENTEN**

### *1.1 We leggen afspraken vast*

Om de afspraken over de uitruil van opgaven eenduidig en goed vast te leggen, hebben we gekozen voor een bestuurlijke overeenkomst.

### *1.2 Doorstroming van statushouders naar huurwoningen*

Wanneer statushouders doorstromen naar een zelfstandige woning, komen er plekken vrij in een asielzoekerscentrum (AZC).

### *1.3 Maatschappelijke verantwoordelijkheid*

Twenterand en Almelo willen een maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen voor voldoende opvang voor asielzoekers en de huisvesting van vergunninghouders.

### *2.1 We informeren onze partners in de regio/provincie*

In Overijssel hebben we een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor goede opvang van asielzoekers. Dat doen we aan de Twentse Regietafel Asiel en de Provinciale Regie Tafel.

### *3.1 We voorzien de raad actief van informatie*

Gemeenten kunnen gezamenlijk besluiten de verschillende opgaven, of delen daarvan, met elkaar uit te ruilen (Q&A spreidingswet, versie 5.1 – april 2026).

---

<sup>1</sup> Bijzondere doelgroepen zijn in Twenterand: statushouders, medisch urgenten, uitstroom beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang (MO), sociaal urgenten

#### **4.1 Overleg over de verschillende opgaven**

Bij aanvang van elke wetscyclus (een periode van circa twee jaar,) gaan partijen met elkaar in overleg over de verschillende opgaven om asielopvang te realiseren en vergunninghouders te huisvesten en over de mogelijkheden om opgaven uit te ruilen. Ook wordt dan de afgelopen periode gezamenlijk geëvalueerd.

#### **4.2 Aangaan van een addendum**

De tussen partijen gemaakte afspraken hierover zullen worden vastgesteld in een addendum op deze overeenkomst. De ambtelijke opdrachtgevers van partijen zijn bevoegd om dit addendum aan te gaan en te ondertekenen, na goedkeuring van beide colleges B&W.

## **KANTTEKENINGEN**

### **1.1 Wettelijke taak**

Op grond van de Spreidingswet heeft de gemeente een wettelijke taak om bij te dragen aan de opvang van asielzoekers. Gemeenten zijn sinds 2024 verantwoordelijk voor het realiseren van een vastgesteld aantal opvangplaatsen binnen de regionale en provinciale verdeling. Twenterand moet 168 asielopvangplekken realiseren. Het eerdere aanbod van Twenterand aan de minister om 108 extra Oekraïense ontheemden op te vangen, naast de reeds gerealiseerde opvang, kan niet zonder meer worden aangemerkt als een vervanging van 108 asielopvangplekken. Acceptatie hiervan door de gemeenten binnen de Regionale Regietafel (RRT) en de Provinciale Regietafel (PRT) is daarvoor vereist.

### **1.2 Maatwerkoplossing**

Met het ministerie is contact geweest over een maatwerkoplossing en zij zien dit als een positief signaal en hopen dat dit tot nieuwe opvangplekken voor asielzoekers of huisvesting voor statushouders gaat leiden op een manier die Twenterand past.

## **UITVOERING**

De 60 asiel-opvangplekken uit het surplus van de gemeente Almelo worden met ingang van de wetscyclus beschikbaar gesteld aan de gemeente Twenterand. De 60 vergunninghouders worden in de periode tot 1 juli 2027 gehuisvest in de gemeente Twenterand. We brengen deze afspraken in voor het overleg aan Twentse Regietafel Asiel, zodat deze kunnen worden opgenomen in het provinciaal verslag.

## **FINANCIEN**

De woning wordt geregeld door de gemeente (met steun van het Rijk), maar de huur wordt door de statushouder betaald, eventueel met huurtoeslag en/of bijstand. Voor statushouders wordt de inburgering betaald door de overheid.

Als onze gemeente een deel van de taakstelling van Almelo overneemt en de statushouders daadwerkelijk in Twenterand worden gehuisvest en ingeschreven, dan ontvangt onze gemeente in beginsel ook de financiering die gekoppeld is aan die personen, waaronder de middelen voor de uitvoering van de inburgering. Inschrijving in onze gemeente is van toepassing.

Sinds de Wet inburgering 2021 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het organiseren van het inburgeringstraject. Hiervoor ontvangen we financiering van het Rijk vanuit de Spuk inburgering 2021.

De financiering van de inburgeringsvoorzieningen wordt uiteindelijk vastgesteld op basis van de werkelijke aantallen statushouders die daadwerkelijk in de gemeente zijn gehuisvest en geregistreerd. Gemeenten ontvangen eerst een voorlopige uitkering op basis van prognoses. Vervolgens vindt een definitieve vaststelling plaats, waarbij een nabetaling of terugvordering kan volgen als de werkelijke aantallen afwijken van de prognose.

Extra statushoudergezinnen vergen extra capaciteit bij afdeling Werk & Inkomen. Statushouders krijgen vanaf het moment van huisvesting in de gemeente een uitkering, worden begeleid naar werk en starten met het inburgeringstraject. De caseload zal hierdoor groter worden. De verwachting is dat dit om 10-12 extra gezinnen gaat. Momenteel staat er een vacature voor Consulent Werk met focus op statushouders open die de capaciteit op het vlak van werk en inburgering gaat vergroten.

## **COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE**

Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst.  
Trede participatieladder: n.v.t.

Communicatie onder embargo. Het besluit komt pas openbaar nadat beide colleges hebben in gestemd met de bestuursovereenkomst. Communicatie is mede afgestemd met Mijande Wonen.

## **PORTEFEUILLE**

Huisvesting asielzoekers, statushouders en andere ontheemden (Oekraïners)  
Besproken met de portefeuillehouder op: 22 en 29 juli 2026

## **BIJLAGEN**

- 1 Bestuurlijke overeenkomst gemeenten Almelo en Twenterand over opvangplaatsen voor asielzoekers en huisvesting van vergunninghouders. Brief aan de Commissaris van de Koning van de gemeenten Almelo en Twenterand over opvangplaatsen voor asielzoekers en huisvesting van vergunninghouders.
- 2 Raadsbrief Bestuurlijke overeenkomst gemeenten Almelo en Twenterand over opvangplaatsen voor asielzoekers en huisvesting van vergunninghouders.
- 3 Brief aan de Commissaris van de Koning over de uitwisseling van gemeentelijke opgaven op het gebied van asielopvang en de huisvesting van vergunninghouders in Almelo en Twenterand.
- 4 Brief aan de voorzitter van de TRA over de uitwisseling van gemeentelijke opgaven op het gebied van asielopvang en de huisvesting van vergunninghouders in Almelo en Twenterand.